

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව - 2018

1.1 මතය

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ (“බැංකුව”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී

බැංකුවේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශනය පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, බැංකුවේ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය බැංකුව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, බැංකුවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍යය කෙරේ .

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ජරකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය

ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකවුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මහඟරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මහඟරීම් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහඟරීම් වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුවේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබාගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ බැංකුවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පටිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පටිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, බැංකුව ක්‍රියාකර ඇති බව ;
- බැංකුව සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව;
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව;.

1.5 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.5.1 ලැබීම්

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වසර තුනකට වැඩි කාලයක සිට ලැබිය යුතු ගිණුම් 05 ක එකතුව රු. 1,989,693 ක් නොවෙනස්ව පැවතුනි. දීර්ඝ කාලයක් හිඟව පවතින ශේෂයන්ට හේතු විගණනයට පැහැදිලි කර නොතිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	දිගු කාලීන හිඟ ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.

1.5.2 ගෙවීම්

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ශේෂ යටතේ අනාවරණය වූ පිළිවෙලින් රු. 6,821,041 සහ රු. 41,104,200 ක් වන දීර්ඝකාලීන අවිනිශ්චිත ගිණුම සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම් ශේෂයන් විසඳීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	එකඟවන ලදී. නොවිසඳී ඇති නඩු කටයුතු පිළිබඳ අසාම්භාව්‍යයන් වෙනුවෙන් වෙන්කර තිබුණු රු.37,032,798 ක මුදල අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ශේෂයෙහි ඇතුළත් කර තිබුණි.	ගෙවිය යුතු දිගු කාලීන හිඟ ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.
(ii) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ගිණුම් පහක් යටතේ රු.768,028 ක අසාමාන්‍ය හර ශේෂයන් හඳුනාගෙන තිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ගෙවිය යුතු ගිණුම් වල ඇති හර ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය

(iii) වැරදි නිවැරදි කිරීමේ ඉතිරිකිරීම් ගිණුම් සහ ණය ඉතිරිකිරීමේ පාලන ගිණුම් වල බැරට සටහන් වී ඇති පිළිවෙලින් රු.1,975,556 සහ රු.1,438,493ක මුදල් අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් වලට මාරු කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	එකඟයි. හිඟ ශේෂයන් අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් වලට මාරු කර නැත.	වැරදි නිවැරදි කිරීමේ ඉතිරිකිරීම් ගිණුමේ ශේෂයන් සහ ණය ඉතිරිකිරීමේ පාලන ගිණුමේ ශේෂයන් අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් වලට මාරු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.

1.5.3 අත්තිකාරම්

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) ප්‍රජාමූල සංවිධාන 06 කින් අයකර ගත යුතුව තිබූ රු.99,992,620 ක හිඟ ණය ශේෂයන් 2015 සිට අය කර ගෙන නොතිබුණි. මෙම ණය ශේෂ සඳහා ණයකරුවන් විසින් කිසිදු ආරක්ෂිත ඇපයක් ලබා දී නොතිබුණි. එබැවින් අයකරගැනීමේ හැකියාව සැක සහිතය.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් හිඟ ණය ශේෂයන් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>
<p>(ii) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට “පුද්ගලයින්, දේපල, කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරියේ” (Reppia) ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අයවිය යුතු මුළු හිඟ ණය ශේෂය රු.55,313,218 ක් වූ අතර ඉන් රු. 49,909,789 ක් හෙවත් සියයට 90 ක් එදිනට අක්‍රීය ලෙස වාර්තා වී තිබුණි.</p> <p>Reppia ණය යටතේ ඇති අක්‍රීය ණය ශේෂය එකතු කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්න.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>“Reppia” කාණ්ඩය යටතේ ලබාදී ඇති අක්‍රීය ණය අය කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

<p>(iii) නැවත සකස්කළ ණය ශේෂ (reschedule loans) සඳහා ණය නැවත සකස්කළ ගනුදෙනුකරුවන් 05 දෙනෙකුගෙන් ලද රු.3,393,428 ක මුදල් සටහන් යෙදීම පරිගණක පද්ධතිය පිළිනොගන්නා නිසා ඒ සඳහා පොදු ලෙජරයේ “ටර්මිනේෂන් ඕවර් පේමන්ට්” (Termination Over Payment) නම් ගිණුමක් පවත්වා ගොස් තිබුණි. ඒ අනුව, පොදු ලෙජරයේ ඇති ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ණය ගිණුමෙන් ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවිය යුතු නියම හිඟ මුදල පිළිබිඹු නොකරයි.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>ගිණුම්කරණ සටහන් නිවැරදිව සටහන් කිරීමට බැංකුවේ පද්ධතිය සහාය වන බවට සහතික විය යුතුයි.</p>
---	----------------------------	--

<p>(iv) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණය හා කල්බදු සහ කුලී පිට ගැනුම් ශේෂය සම්බන්ධයෙන් පොදු ලෙජරය සහ පරිගණක පද්ධතිය අතර පිළිවෙලින් රු.1,799,167 සහ රු.740,491 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>පරිගණක පද්ධතිය විසින් ජනනය කරන ලද ශේෂයන් පොදු ලෙජර ශේෂයන් සමඟ සැසඳෙන බවට සහතික විය යුතුයි.</p>
--	----------------------------	---

<p>(v) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණය කාණ්ඩ හයක, එකතුව රු.698,010 ක් වන අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයන් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>අදාළ ණය ගිණුම් වල සටහන් වී ඇති අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයන් ඉවත්කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුයි.</p>
--	----------------------------	--

(vi) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට වාරික හිඟ ණය සටහන් කර ගන්නා ලදී. ගිණුම් භයක පවතින, එකතුව රු.900,229ක් වන දිගුකාලීන ලැබිය යුතු ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

ඉදිරියට ගෙන එමින් පවතින දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු .351,266,136 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු .604,369,273 කි. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.253,103,137 ක් හෙවත් සියයට 42 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම අඩු වීම, පුද්ගලික වියදම් සහ වෙනත් වියදම් ඉහළ යාම සහ එකතු කල අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ආදායම් බදු වියදම් වැඩි වීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය පිරිහීමට බලපෑ හේතු විය.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමයන්හි උපනති විශ්ලේෂණය

- (i) බැංකුවේ පොලී වියදම ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු. මිලියන 49 කින් හෙවත් සියයට 34 කින් අඩු වී තිබේ. ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ සහ සංවර්ධන බැංකුවේ (පීඑස්ඩීබී) ගනුදෙනුකරුවන් හට නිකුත් කරන ලද ණයකර කල්පිරීම නිසා ණයකර සඳහා පොලී උපවිත නොකිරීම පොලී වියදම අඩු වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතු වේ.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් අයකර ගත යුතුව තිබූ ණය කපා හැරීම සහ දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ විකිණීමෙන් ලාභ නොලැබීම හේතුවෙන් අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම රු.මිලියන 30 කින් හෙවත් සියයට 62 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (iii) යෝජිත සාමූහික ගිවිසුමට අනුව වැටුප් හා ප්‍රසාද දීමනා සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම හේතුවෙන් බැංකුවේ පුද්ගලික වියදම් රු.මිලියන 48 කින් හෙවත් සියයට 40 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- (iv) බදු දඩ මුදල් පැනවීම, ණය ආපසු ගෙවීමේ බද්ද ගෙවීම සහ අත්කර ගත් ට්‍රැක්ටර් විකිණීමෙන් වූ පාඩු හේතුවෙන් අනෙකුත් වියදම් රු. මිලියන 65 කින් හෙවත් සියයට 70 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- (v) වැඩිවන පුද්ගලික පිරිවැය මත පදනම්ව සමස්ත අගය එකතු කිරීම ඉහළ යාම හේතුවෙන් මූල්‍ය සේවා සඳහා වන බද්ද රු. මිලියන 26 කින් හෙවත් සියයට 25 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- (vi) 2017 අංක 24 දරණ නව දේශීය ආදායම් පනත යටතේ ආදායම් බදු පැනවීම හේතුවෙන් ආදායම් බදු වියදම රු. මිලියන 137 කින් හෙවත් සියයට 100 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැංකුවේ සමහර වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාතයන් මේ සම්බන්ධයෙන් වන ආංශික අනුපාතයන් සමඟ සැසඳීමේ දී පහත නිරීක්ෂණ දක්නට ලැබුණි.

- (i) පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේ දී 2018 වර්ෂය තුළ අඩු ලාභදායීකත්වය හේතුවෙන්, 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සාමාන්‍ය කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල මත ප්‍රතිලාභය (ROE) සහ බැංකුවේ සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය පිළිවෙලින් සියයට 6.52 කින් සහ සියයට 5.22 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ii) බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු අනුපාතය වන සියයට 3.2 ට සාපේක්ෂව, 2018 වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සියයට 11 ක ඉහළ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකයක් නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට, බැංකුවේ මුළු ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය සියයට 90 ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර එය සියයට 12.5 වන අවම ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයට වඩා ඉතා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.
- (iv) 2018 වර්ෂ අවසාන දිනට, ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ සහ සංවර්ධන බැංකුව හැර දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය සියයට 11 ක් වූ අතර මෙය අංශයේ පවතින සියයට 4.8 ක අනුපාතයට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි. අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය ඉහළ යාමට, “පුද්ගලයින්, දේපල, කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරියේ” (RAPPIA – 90%) කාණ්ඩය සහ පුද්ගලික සහ ආයතනික ණය (25%) කාණ්ඩය යටතේ ලබාදුන් අත්තිකාරම් නොගෙවීම ප්‍රධාන ලෙස හේතු වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, 2018 වර්ෂය අවසාන දිනට දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ සහ සංවර්ධන බැංකුව ඇතුළුව සියයට 36 ක්ව පැවතුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතාව

විගණන ගැටළුව

කළමනාකරණ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම

(i) බැංකුවේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ තිරසාර ආදායම් උපයන අවස්ථා හඳුනාගැනීම, සංවර්ධනය කිරීම, ප්‍රවර්ධනය, උත්ප්‍රේරණය සහ සහාය ලබාදීම හා එලදායී ස්වයං රැකියා සඳහා ග්‍රාමීය කාර්යන් සඳහා මූල්‍ය සහයෝගය හා සේවා ලබාදීම තුලින් දුප්පත් ජනතාව සඳහා ඉහළ ජීවන තත්වයක් ලබාදීම වුවද ඊට පටහැනි ලෙස බැංකුව සිය මුළු වත්කම් වලින් සියයට 66 ක් පමණ ප්‍රතිමිලදී ගැනුම්,ස්ථාවර තැන්පතු, ණයකර සහ ස්කන්ධ කොටස් වැනි විවිධ කෙටිකාලීන ආයෝජන වල ආයෝජනය කර තිබූ අතර ණය හා අත්තිකාරම් වල ආයෝජන කර තිබුණේ සියයට 26 ක් පමණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	බැංකුවේ ප්‍රධාන අරමුණ ඉලක්ක කර කටයුතු කරන බව සහතික වන්න.
(ii) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟව පැවති රු.1,035,391,453 ක් වූ ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ සහ සංවර්ධන බැංකුවේ අක්‍රීය ණය ශේෂයෙන් රු. 15,289,016 හෙවත් සියයට 2 ක් පමණක් අයකර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී හැකිවී තිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ සහ සංවර්ධන බැංකුවේ ගණුදෙනුකරුවන්ගෙන් මුළු හිඟ ණය මුදල් එකතු කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

- (iii) 2014 සිට 2018 දක්වා කාලය තුළ බැංකුව සිය වත්කම් පදනමෙහි සියයට 6 ක වර්ධන අනුපාතයක් වාර්තා කර ඇති අතර එය එම කාලය තුළම බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු අංශයේ සියයට 31 ක වර්ධන අනුපාතයට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතුණි. සටහන් කර ගන්නා ලදී. බැංකුවේ වත්කම් පදනමේ වර්ධන අනුපාතය කර්මාන්තයේ වර්ධන අනුපාතයේ මට්ටමට වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
 - (iv) බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු වල මුළු තැන්පතු පදනම සහ වත්කම් පදනම මත බැංකුවේ වෙළඳපොල කොටස 2014 සිට 2018 දක්වා පිළිවෙලින් සියයට 0.071කින් හා 0.15කින් පහතවැටී තිබුණි. සටහන් කර ගන්නා ලදී. තැන්පතු පදනමේ සහ වත්කම් පදනමේ වෙළඳපොල කොටස වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
 - (v) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ මුළු ණය කළඹ අතුරින් (loan portfolio) රු.මිලියන 1,319 හෙවත් සියයට 33.3 ක් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය නියෝජනය කරනු ලැබේ. මුළු හිඟ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය මුදලින් රු.මිලියන 568 හෙවත් සියයට 43 ක් ප්‍රජාමූල සංවිධාන (community based organizations) 06 කට ප්‍රදානය කර තිබූ අතර එක් එක් සංවිධානයේ හිඟ ණය ප්‍රමාණය රු. මිලියන 50 කට වඩා අධික වී තිබුණි. එසේම ලබාදී තිබූ ආරක්ෂිත ඇපකර මඟින්, හිඟ ණය ශේෂයෙන් සියයට 13 සිට සියයට 45 දක්වා වූ ප්‍රමාණයක් පමණක් ආවරණය වන බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. සටහන් කර ගන්නා ලදී. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය ලබා දීමේදී ප්‍රජා පාදක සංවිධාන කිහිපයක් මත යැපීම අඩු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය ශේෂයෙන් සියයට 28 ක් වෙනත් ප්‍රජාමූල සංවිධාන 10 ක හිඟ ණය ශේෂයන්ගේ එකතුව නියෝජනය කරන අතර එක් එක් සංවිධානයේ හිඟ ණය ප්‍රමාණය රු. මිලියන 20 ත් රු. මිලියන 50 ත් අතර වීම හේතුවෙන් එමඟින් බැංකුවට සැලකිය යුතු අවදානමක් ඇති කර තිබේ.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 183 ක් වූ අතර 2018 වර්ෂය අවසන් වන විට බැංකුව සේවකයින් 109 දෙනෙකු සේවයේ යොදවා තිබුණි. ඒ අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 වන විට පුරප්පාඩු 74 ක් දක්නට ලැබුණි. 2018 දෙසැම්බර් 31 වන විට විධායක මට්ටමේ තනතුරු 28 ක් හෙවත් සියයට 15 ක් පුරප්පාඩුව පවතින බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	අදාළ අනුමැතිය ලබාගෙන පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

